

เรื่อง คุณ

รายละเอียด

คุณ หรือ ราชพฤกษ์ (Golden Shower, Indian Laburnum) เป็นพืชสมุนไพรจำพวกยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ที่มีชื่อเรียกตามท้องถิ่นต่างๆ เช่น ภาคเหนือเรียก ราชพฤกษ์, ลมแล้ง หรือชัยพฤกษ์ ส่วนปัตตานีเรียก ลักเคย หรือลักเกลือ และกะเหรี่ยง-กาญจนบุรีเรียก กุเพยะ เป็นต้น ซึ่งเป็นพืชสมุนไพรพื้นเมืองของเอเชียใต้ไปจนถึงอินเดีย ศรีลังกา และพม่า รวมทั้งคุณหรือราชพฤกษ์นี้ยังเป็นดอกไม้ประจำชาติของไทยอีกด้วย

ลักษณะทั่วไปของคุณ

สำหรับต้นคุณนั้นจัดว่าเป็นไม้ต้นขนาดกลาง โดยลำต้นมีสีน้ำตาลอมเทา มักขึ้นตามป่าผลัดใบ หรือในดินที่สามารถถ่ายเทน้ำได้ดี ส่วนใบจะมีสีเขียวเป็นมัน โคนมน เนื้อใบเกลี้ยงและบาง ดอกจะออกเป็นช่อ มีกลีบรูปทรงไข่กลับอยู่ 5 กลีบ และเห็นเส้นกลีบชัดเจน ฝักอ่อนมีสีเขียวและจะเป็นสีดำเมื่อแก่จัด และในฝักจะมีผนังเยื่อบาง ๆ กันเป็นช่องๆ อยู่ตามแนวขวางของฝัก และภายในช่องเหล่านี้จะมีเมล็ดสีน้ำตาลแบนๆอยู่

ประโยชน์และสรรพคุณของคุณ

ใบ – ช่วยฆ่าพยาธิผิวหนัง ฆ่าเชื้อโรคต่างๆ ช่วยระบายท้อง สามารถใช้พอกแก้อาการปวดข้อ หรือแก้ลมตามข้อ รวมทั้งช่วยแก้โรคอัมพาตของกล้ามเนื้อใบหน้า หรือนำไปต้มน้ำรับประทานแก้เส้นพิการ และโรคเกี่ยวกับสมอง ให้รสเมา

ดอก – ช่วยระบายท้อง แก้ไข้ แก้พรรดิก (ท้องผูก) รวมทั้งโรคกระเพาะอาหาร และแผลเรื้อรัง ให้รสขมเปรี้ยว

ราก – ช่วยในการฆ่าเชื้อจุดทะราด ระบายพิษไข้ แก้กกลากหรือเกลื้อน แก้อาการแข็งขี้มหนักบริเวณศีรษะ รวมทั้งช่วยถ่ายสิ่งสกปรกโสโครกออกจากร่างกาย แก้อาการหายใจขัด ทำให้ชุ่มชื้นทรวงอก แก้อาการไข้ ไปจนถึงรักษาโรคหัวใจ ถูงน้ำดี มีฤทธิ์ถ่ายแรงกว่าเนื้อในฝัก สามารถใช้ได้กับเด็กหรือสตรีมีครรภ์ ไม่มีผลข้างเคียงใดๆ ให้รสเมา

แก่น – ช่วยในการขับพยาธิไส้เดือน ให้รสเมา

กระพี้ – ช่วยแก้โรครำมะนาด ให้รสเมา

เนื้อในฝัก – ใช้พอกเพื่อช่วยแก้อาการปวดข้อ แก้กตางขโมย แก้ไขมาลาเรีย แก้บิด ถ่ายพยาธิ หรือผู้มีอาการท้องผูกเรื้อรัง รวมทั้งถ่ายเสมะและแก้พรรดิก (ท้องผูก) ไปจนถึงระบายพิษไข้ สามารถใช้ได้ทั้งในเด็กและสตรีมีครรภ์ ไปจนถึงเป็นยาระบายที่ไม่ทำให้ปวดมวนหรือไข้ท้อง ให้รสหวานเอียน

เปลือกฝัก – ทำให้แห้งลู่ก ทำให้อาเจียน และขับรกที่ค้างอยู่ออกมา ให้รสฝื่อนเมา

เมล็ด – ทำให้อาเจียน ให้รสฝื่อนเมา

เปลือกต้น – ช่วยแก้อาการท้องร่วง ใช้ฝนผสมกับหญ้าฝรั่น น้ำดอกไม้เทศ และน้ำตาล รับประทานเพื่อให้เกิดลมเบ่ง ให้รสฝาดเมา

เปลือกราก – ช่วยแก้ไข้มาลาเรีย และระบายพิษไข้ ให้รสฝาด

ต้นคุณมักนิยมปลูกเป็นไม้ประดับในพื้นที่เขตร้อนและกึ่งเขตร้อน สามารถเจริญเติบโตได้ดีในที่โล่งแจ้ง และปลูกได้ง่ายทั้งในดินร่วนซุย ดินร่วนปนทราย หรือดินร่วนเหนียว รวมทั้งยังทนต่อสภาพอากาศแห้งแล้งและดินเค็มได้ดี แต่หากอากาศหนาวจัดอาจทำให้ติดเชื้อราหรือโรคใบจุดได้

คำสำคัญ : สมุนไพร

ที่มา : กมลทิพย์ ประเทศ และคนอื่นๆ. (2543). การสำรวจพรรณไม้ในอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2018-02-13

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=76&code_db=610010&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology